

**การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต
สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2533 - 2541
ของมหาวิทยาลัยนเรศวร**

**A follow-up Study and Performance Evaluation
on Graduates of Bachelor of Education in Educational
Technology and Communications, Faculty of Education
During the Academic Years 1990-1998
Naresuan University**

สัญญา วันงาม *

ทิพรัตน์ สิริวงศ์ *

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อ
1. สำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการ
จัดการศึกษาในสาขาเทคโนโลยีและสื่อสาร
การศึกษาในด้านหลักสูตร วิธีสอน การ
ประเมินผลของอาจารย์ อุปกรณ์การสอนและ
ระยะเวลาในการศึกษา 2. เพื่อประเมินผลการ
ปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
และสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่
สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2533-
2541 มหาวิทยาลัยนเรศวร ตามความ

คิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างและ
ผู้ร่วมงานของบัณฑิต การดำเนินการวิจัย
เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบ
เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ฉบับ
คือ 1. แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต 2.
แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาหรือ
นายจ้างของบัณฑิต 3. แบบสอบถามสำหรับ
ผู้ร่วมงานของบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของ
บัณฑิตที่มีต่อการจัดการศึกษาในสาขา

* อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในด้านหลักสูตร ควรมีหลายวิชาเอก วิธีสอนควรเน้นการปฏิบัติให้มากกว่านี้ การประเมินผลของอาจารย์ ควรมีการวิจัยเกณฑ์พฤติกรรมการสอน (เกณฑ์การประเมิน) ควรประเมินผลการเรียนเป็นกลางมากกว่าที่ผ่านมา และอาจารย์ทุกคนควรช่วยกันกำหนดแผนการสอนและประเมินผลให้สอดคล้องกับอุปกรณ์การสอน ควรมีเครื่องมือให้ปฏิบัติมากกว่านี้ ควรมีอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้เรียนรู้ และระยะเวลาในการศึกษาพอดีแล้ว ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน และผู้ร่วมงานของบัณฑิต ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องความกล้าและเต็มใจที่จะรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

Abstract

The purpose of this research were 1.) survey opinion of undergraduates in academic management of educational technology and communications about curriculum instruction evaluation media and period of study 2.) Examined the

effectiveness of students' educational technology and communications; who finished in during 1990-1998 faculty of education, Naresuan University by opinion of chiefs officer and staffs. The procedure of survey used these instruments:- 1.) Questionnaires for undergraduates 2.) Questionnaires for the chiefs or employees and 3.) Questionnaires for staffs

The finding of follow up :- opinion of undergraduates in academic management in educational technology and communications about curriculum had to open more programs, emphasized more performance in teaching and instructors had to investigate criteria evaluation by behavioral instruction and fairness more than later and instructors must cooperated to allow lesson plans and evaluation that relevance with instruction media and acquired more instruments and new learning media, for period of study was suitable. The effectiveness on doing of undergraduates by opinion of chiefs offices or employees in amount of assignment job when compared

with others. Similarity were in better level. Staffs of undergraduates show that on preferment with during and willing to be responsible for damage consequence.

ความเป็นมา

คณะศึกษาศาสตร์ มีฐานะเป็นคณะ/หน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติงานด้านควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนและให้บริการทางวิชาการ ซึ่งดำเนินงานโดยภาควิชาต่างๆ ที่เปิดการสอนในสังกัดของคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี ได้ผลิตบัณฑิตของภาควิชาฯ และที่กำลังจะจบการศึกษาจนถึงปัจจุบันหลายรุ่นด้วยกัน ส่วนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วก็มีจำนวนมาก แต่ทางภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาไม่เคยติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของการศึกษابัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาที่จบออกไป ว่าได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานเพียงไร และมีปัญหาในการทำงานอย่างไรบ้าง

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว

ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม โดยเฉพาะภูมิภาคแห่งนี้เป็นหลัก จึงเห็นสมควร ที่จะติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาของสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และผู้ร่วมงาน ตลอดจนความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของภาควิชาฯ ซึ่งผลที่ได้นี้ ก็จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อภาควิชาฯ ที่อาจจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรของสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ทบทวนปรัชญาและการวางแผนจัดการศึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นในอนาคต ให้สมกับปณิธานของมหาวิทยาลัยนเรศวรที่ก่อตั้งมาเพื่อพัฒนาภูมิภาคนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อการจัดการศึกษาในสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในด้านหลักสูตร วิธีการสอน การประเมินผลของอาจารย์ อุปกรณ์การเรียนและระยะเวลาในการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2533 - 2541

มหาวิทยาลัยนเรศวร ตามความคิดเห็นของ
ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และผู้ร่วมงาน
ของบัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ กลุ่มบัณฑิตที่
สำเร็จการศึกษา ภาคปกติ หลักสูตร 4 ปี
และหลักสูตรเทียบ 4 ปี จำนวน 500 คน

บัณฑิตที่ทำงานส่วนตัวโดยไม่มี
ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างจะไม่นำมาศึกษา
ในหัวข้อของการประเมินผลการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม 3 ฉบับ

1. แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต ได้แก่
ความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อภาควิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในด้านของ
หลักสูตร วิธีสอนและการประเมินผลของ
คณาจารย์อุปกรณ์การสอน ระยะเวลาใน
การศึกษา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ต่อภาควิชาฯ สภาพการประกอบอาชีพหลัง
สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน
รายชื่อผู้บังคับ บัญชาหรือนายจ้างและ
ผู้ร่วมงานของบัณฑิต

2. แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับ
บัญชาหรือนายจ้างของบัณฑิต ได้แก่
ปริมาณงานที่บัณฑิตปฏิบัติ ความพอใจ
ในงาน คุณภาพของงาน ความรับผิดชอบ

ความมีวินัย มนุษยสัมพันธ์ความสามารถใน
การแสดงความคิดเห็นและความอดสาเห

3. แบบสอบถามสำหรับผู้ร่วมงานของ
บัณฑิต ได้แก่ ปริมาณงานที่บัณฑิตปฏิบัติ
ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความ
เต็มใจในการปฏิบัติงาน คุณภาพของงาน
การตัดสินใจความรับผิดชอบ ความจริงใจ
ความมีวินัย และการยอมรับความสามารถ
ของผู้ร่วมงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กับบัณฑิต
และให้ตอบแบบสอบถามส่งกลับมายัง
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ภายใน 60 วัน ในแบบสอบถามให้ระบุชื่อ
ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง และผู้ร่วมงาน
ของบัณฑิตแต่ละคนกลับมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจคำ
ตอบและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม
SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ นำเสนอใน
รูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม บัณฑิต

บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 31-35 ปี (ร้อยละ 52.06) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.60) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 46.39) และสำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2534 (ร้อยละ 22.16) ใช้เวลาเรียนจนสำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลา 4 ปี (ร้อยละ 76.80) สถานภาพของบัณฑิตก่อนเข้าศึกษาสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ยังไม่ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 82.47) สถานภาพระหว่างศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ยังไม่ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 93.81) ส่วนสถานภาพหลังจากสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ประกอบอาชีพในหน่วยงานใหม่ เพราะสอบบรรจุได้ งานตรงกับความสามารถ ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าที่เดิม (ร้อยละ 73.19) เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแล้วบัณฑิตส่วนใหญ่ ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติม (ร้อยละ 72.16) ภายหลังสำเร็จปริญญาการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา รองลงมากำลังศึกษาในสาขาวิชาและสำเร็จสาขาวิชา ระดับปริญญาโท (ร้อยละ

13.91) เมื่อถามความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือสโตนศึกษาในระดับปริญญาโทของบัณฑิตพบว่าส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือสโตนศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 52.57) เพราะเรียนจบแล้ว และไม่เกี่ยวกับงานปัจจุบันที่ทำอยู่

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของบัณฑิต

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ส่วนใหญ่มีอายุ 36-40 ปี (ร้อยละ 30.71) รองลงมาอายุ 46-50 ปี (ร้อยละ 27.14) เป็นเพศชาย (ร้อยละ 63.57) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 36.42) หน่วยงานของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ส่วนใหญ่เป็นเอกชน (ร้อยละ 54.28) รองลงมาคือราชการ (ร้อยละ 36.42) ระยะเวลาการทำงานระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างกับบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นระยะเวลา 7-10 ปี (ร้อยละ 54) รองลงมาคือ 4-6 ปี (ร้อยละ 31) ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีระดับการศึกษาสูงสุด ส่วนใหญ่คือปริญญาตรี (ร้อยละ 96) รองลงมาคือ ปริญญาโท (ร้อยละ 41) ส่วนความต้องการนักเทคโนโลยีการศึกษาในระดับปริญญาโทของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างจากหน่วยงานที่ได้สอบถามปรากฏว่าส่วนใหญ่คือไม่ต้องการ (ร้อยละ 62.14) ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นด้าน

การเรียนต่อในระดับปริญญาโทของบัณฑิตที่พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ต้องการจะเรียนต่อ เพราะไม่ได้เป็นที่ต้องการของนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชา

ผู้ร่วมงานของบัณฑิต

ผู้ร่วมงานของบัณฑิต ส่วนใหญ่มีอายุ 31-35 ปี (ร้อยละ 50.82) รองลงมาอายุ 26-30 ปี (ร้อยละ 29.83) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.67) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 40.33) ส่วนใหญ่แล้วทำงานในหน่วยงานของเอกชน (ร้อยละ 50.27) รองลงมาคือ ราชการ (ร้อยละ 39.77) ระยะเวลาการทำงานระหว่างผู้ร่วมงานของบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นระยะเวลา 7-10 ปี (ร้อยละ 41.98) รองลงมาคือ 4-6 ปี (ร้อยละ 18.78) ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ร่วมงานของบัณฑิตคือปริญญาตรี (ร้อยละ 70.71)

ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและความคิดเห็นที่มีต่อภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

หน่วยงานที่บัณฑิตประกอบอาชีพส่วนใหญ่คือ งานเอกชน (ร้อยละ 47.93) รองลงมาคือ งานราชการ (ร้อยละ 41.23) งานที่บัณฑิตได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่

คือ อื่นๆ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้ (ร้อยละ 50.51) รองลงมาคือ บริการสื่อการสอน (ร้อยละ 27.31) สื่อการสอนที่บัณฑิตผลิตส่วนใหญ่คือ กราฟิก (ร้อยละ 88.47) รองลงมาคือ วิดิทัศน์ (ร้อยละ 17.01) และประเภทของสื่อการสอนที่บัณฑิตผลิตมากที่สุดสามอันดับแรก คือ มัลติมีเดีย (ร้อยละ 26.08) รองลงมาคือ ภาพนิ่ง (ร้อยละ 21.73) และคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 19.56) ส่วนประเภทของสื่อการสอนที่ผลิตน้อยที่สุดสามอันดับแรก คือ วิดิทัศน์ (ร้อยละ 53.48) รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์ ร้อยละ 17.01 และกราฟิก (ร้อยละ 9.30) จำนวนบุคคลที่บัณฑิตต้องรับผิดชอบในการผลิตสื่อการสอนมีจำนวน 15-100 คน (ร้อยละ 100) ปริมาณงานด้านการผลิตสื่อการสอนที่ปฏิบัติโดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ 5-20 ชิ้น (ร้อยละ 100) ในการผลิตสื่อแต่ละชิ้นการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอน คือ ผลิตให้อย่างเดียว (ร้อยละ 49.31) รองลงมาคือ ร่วมวางแผน (ร้อยละ 25.31)

ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษาด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาช่วยในการผลิตสื่อการสอนส่วนใหญ่ คือ ช่วยได้พอสมควร โดยต้องศึกษาเพิ่มเติมบ้าง (ร้อยละ 62.79) รองลงมาคือ ช่วยได้มากที่สุด โดยไม่ต้องศึกษาเพิ่มเติมเลย (ร้อยละ 41.30) ลักษณะการให้บริการสื่อการสอนส่วนใหญ่ คือ ตัวบัณฑิตหรือ

ผู้ร่วมงานแบ่งหน้าที่การให้บริการตามความชำนาญ (ร้อยละ 39.62) รองลงมาคือ ท่านเป็นผู้ให้บริการสื่อการสอนด้วยตนเองทุกครั้ง (ร้อยละ 35.84) ประเด็นนี้สามารถสรุปได้ว่าตัวบัณฑิตเองจะเป็นผู้ให้บริการเองโดยมีความถี่ในการให้บริการสื่อการสอนโดยเฉลี่ย 3-9 ครั้งต่อวัน (ร้อยละ 100) ส่วนประเภทของสื่อการสอนที่มีผู้มาขอรับบริการมากที่สุดอันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 30.18) รองลงมาคือ วิดีทัศน์ (ร้อยละ 22.64) และประเภทของสื่อการสอนที่มีผู้มาขอรับบริการน้อยที่สุดอันดับแรก คือ สิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 33.96) รองลงมาคือ เครื่องฉายภาพนิ่ง (ร้อยละ 30.18) สอดคล้องกับสื่อที่มีการผลิตน้อยที่สุดคือ สื่อสิ่งพิมพ์ คนที่มาขอใช้บริการต่อบัณฑิตหนึ่งคนต้องรับผิดชอบบุคลากรโดยเฉลี่ย 6-20 คน (ร้อยละ 100) ทำงานวิจัยประมาณปีละ 3-4 เรื่อง (ร้อยละ 100) สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ที่ประสบคือ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไม่เห็นความสำคัญของงานเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือโสตทัศนศึกษา (ร้อยละ 31.90) รองลงมาคือ ขาดแคลนงบประมาณเพื่อดำเนินงาน (ร้อยละ 19.04) ซึ่งตรงกับประเด็นในการมีส่วนร่วมของบัณฑิตที่ว่าไม่มีส่วนในการวางแผนซึ่งเกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษานั้นเอง วิธีการแก้ไขปัญหาที่ประสบจากการ

ปฏิบัติงาน คือ ใ้เท่าที่มีอยู่ , หางบประมาณนอกกรอบ, ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ, ชี้แจงผู้บริหารโดยตรง , นำปัญหามาวิเคราะห์ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเป็นเวลา 1-8 ปี (ร้อยละ 100)

ความคิดเห็นที่มีต่อภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้ที่เข้าศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษابัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องคุณสมบัติ ส่วนใหญ่คือ เข้าศึกษาหลักสูตร 4 ปี ในมหาวิทยาลัยสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 78.86) รองลงมาคือ จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาใดๆ ก็ได้ (ร้อยละ 11.85) มีผลการเรียนเฉลี่ย ส่วนใหญ่คือไม่น้อยกว่า 2.5 (ร้อยละ 40.72) รองลงมาคือไม่น้อยกว่า 2.75 (ร้อยละ 18.04) ทฤษฎีที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษابัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน ควรเพิ่มรายวิชาใหม่ๆ บ้างและควรเน้นปฏิบัติ (ร้อยละ 81.44) จากประเด็นทำให้ทางภาควิชาเล็งเห็นว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่จะรับบัณฑิตทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเข้าไปทำงาน ส่วนทางด้านทักษะที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษابัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่เพียงพอในการ

ปฏิบัติงาน เพราะรู้และชำนาญเฉพาะด้าน และเทคโนโลยีการพัฒนายู่เสมอ (ร้อยละ 60.82) ส่วนการนำหลักสูตรการศึกษา บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษามา ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ คือ มาก เพราะมีความรู้ดี ได้ปฏิบัติมา มาก นำมาประยุกต์ใช้ได้ (ร้อยละ 80.92) ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาควร จัดบริการทางวิชาการแก่สังคมมากที่สุด คือ จัดฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอน แก่ครู-อาจารย์ระดับต่างๆ (ร้อยละ 56.18) รองลงมา คือ จัดประชุมหรือสัมมนา ทางวิชาการ (ร้อยละ 26.80) และให้บริการ ยืมสื่อหรือเช่าวัสดุสื่อการสอน (ร้อยละ 11.85) และควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับ นิสิตเก่ามากที่สุด คือ จัดประชุมทางวิชาการ อย่างน้อยทุกสองปี (ร้อยละ 52.57) รอง ลงมาคือ ประชาสัมพันธ์ข่าวและกิจกรรม ของภาควิชาฯ ทางสื่อมวลชนตามโอกาส (ร้อยละ 26.80) และ จัดชุมนุมนิสิตเก่าโดย มีกิจกรรมทางวิชาการด้วย (ร้อยละ 10.82) กิจกรรมสัมพันธ์ที่ควรจัดอันดับแรก คือ จัดประชุมทางวิชาการอย่างน้อยทุกสองปี (ร้อยละ 60.32) รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์ ข่าวและกิจกรรมของภาควิชาฯ ทาง สื่อมวลชนตามโอกาส (ร้อยละ 22.16) และ จัดชุมนุมนิสิตเก่าโดยมีกิจกรรมทางวิชาการ ด้วย (ร้อยละ 10.30)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้าน การจัดหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ด้านการจัดหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีทางการศึกษา

- ควรมีหลายวิชาเอก
- ควรเน้นการปฏิบัติมากกว่านี้
- ควรเน้นการจัดระบบไม่ใช่เน้น

เนื้อหา

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้าน วิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนของ คณาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการ ศึกษา

- ควรมีการวิจัยเกณฑ์พฤติกรรม การ สอน (เกณฑ์การประเมิน)
- ควรประเมินผลการเรียน เป็นกลาง มากกว่าที่ผ่านมา
- อาจารย์ทุกคนควรช่วยกันกำหนด แผนการสอนและประเมินผลให้สอดคล้อง กัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้าน อุปกรณ์การสอนและการฝึกปฏิบัติ

- พอดีแล้ว
- ควรมีเครื่องมือให้ปฏิบัติมากกว่านี้
- ควรมีอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้เรียนรู้

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ควรจัดอบรมแก่นิสิตปีละหลายๆ ครั้ง ในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ

- ควรเน้นให้นิสิตมีความชำนาญใน

เครื่องมือมากกว่านี้

- แบบทดสอบไม่ครอบคลุมกับทุกอาชีพของผู้ตอบเพราะบางคนทำงานไม่ตรงกับที่เรียน

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน (มีค่าเฉลี่ย 3.58) ระดับปานกลางคือ ความขยันหมั่นเพียรและอุทิศเวลาให้กับงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.57) และความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่ละทิ้งงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.56)

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องความกล้าและเต็มใจที่จะรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน (มีค่าเฉลี่ย 3.65) ระดับปานกลางคือความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดและปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน (มีค่าเฉลี่ย 3.60) และความสามารถในการปฏิบัติงาน

ให้สำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนด (มีค่าเฉลี่ย 3.54)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 31-35 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายและสำเร็จการศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2534 ใช้เวลาเรียนจนสำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลา 4 ปี ก่อนเข้าศึกษาสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาบัณฑิตส่วนใหญ่ยังไม่ประกอบอาชีพ ระหว่างศึกษายังไม่ประกอบอาชีพ หลังจากสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาประกอบอาชีพในหน่วยงานใหม่ เพราะสอบบรรจุได้งานตรงกับความสามารถ ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าที่เดิม เมื่อจบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแล้วบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติม ส่วนความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือโสตทัศนศึกษาระดับปริญญาโทพบว่าส่วนใหญ่ไม่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาหรือโสตทัศนศึกษาระดับปริญญาโท เพราะเรียนจบแล้ว และไม่เกี่ยวกับงานปัจจุบันที่ทำอยู่ ดังนั้นจะเห็นว่าบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาคือเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานได้หลากหลายสาขาวิชา ร้อยละ 90

จะได้งานทำ

ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีอายุ 36-40 ปี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เป็นหน่วยงานเอกชนมากกว่าราชการ ระยะเวลาการทำงานระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างกับบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นระยะเวลา 7-10 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลานานสมควรทำให้เล็งเห็นว่าบัณฑิตที่จบจากสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ทำให้เราเห็นว่าระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อการทำงาน แต่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และทักษะในการทำงาน ส่วนความต้องการนักเทคโนโลยีการศึกษาระดับปริญญาโทนั้น ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไม่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นด้านการเรียนต่อในระดับปริญญาโทของบัณฑิตที่พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่ไม่ต้องการจะเรียนต่อเพราะไม่ได้เป็นที่ต้องการของนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชา

ผู้ร่วมงานของบัณฑิต มีอายุ 31-35 ปี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ทำงานในหน่วยงานของเอกชนมากกว่าราชการ ซึ่งสอดคล้องกับการกับหน่วยงานของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างที่ทำงานอยู่ ระยะเวลาการทำงานระหว่างผู้ร่วมงานของบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นระยะเวลา 7-10 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ร่วมงานของบัณฑิตคือปริญญาตรี

ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและความคิดเห็นที่มีต่อภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

หน่วยงานที่บัณฑิตประกอบอาชีพส่วนใหญ่คือ งานเอกชน งานที่บัณฑิตได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่ คือ อื่นๆ ซึ่งไม่ได้ระบุไว้และบริการสื่อการสอน สื่อการสอนที่ผลิตส่วนใหญ่ คือ กราฟิก วิดิทัศน์ และประเภทของสื่อการสอนที่บัณฑิตผลิตมากที่สุดสามอันดับแรก คือ มัลติมีเดีย ภาพนิ่ง และคอมพิวเตอร์ ส่วนประเภทของสื่อการสอนที่ผลิตน้อยที่สุดสามอันดับแรก คือ วิดิทัศน์ สิ่งพิมพ์และกราฟิก ซึ่งจะเห็นได้ว่าสื่อที่ผลิตจะเป็นสื่อที่มีความทันสมัยและแนวโน้มมาทางคอมพิวเตอร์มากยิ่งขึ้น สื่อที่มีบัณฑิตได้ดำเนินการผลิตนั้นมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวุฒิ รัตนอรุณ (2537) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของนักเทคโนโลยีทางการศึกษา ในยุคสารสนเทศว่า ด้านการผลิต นักเทคโนโลยีทางการศึกษามีสมรรถภาพ คือ ด้านสื่อต่างๆ ไป ด้านคอมพิวเตอร์ เป็นต้น จำนวนบุคคลที่บัณฑิตต้องรับผิดชอบในการผลิตสื่อการสอนมีจำนวน 15-100 คน ปริมาณงานด้านการผลิตสื่อการสอนที่ปฏิบัติโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5-20 ชิ้น ในการผลิตสื่อแต่ละชิ้นการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอน คือ ผลิตให้อย่างเดียว ส่วนการวางแผนมีน้อยมาก

จากการสำรวจประเด็นนี้ทำให้เห็นว่า บุคคลภายนอกยังมองนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเป็นผู้ผลิตสื่อหรือเป็นนักเทคนิคอย่างเดียว ไม่ใช่เป็นผู้วางแผนหรือสามารถบริหารงานได้

ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ช่วยในการผลิตสื่อการสอนส่วนใหญ่ คือ ช่วยได้พอสมควร โดยต้องศึกษาเพิ่มเติมบ้าง ลักษณะการให้บริการสื่อการสอนส่วนใหญ่ คือ ตัวบัณฑิตหรือผู้ร่วมงาน แบ่งหน้าที่การให้บริการตามความชำนาญ ประเด็นนี้สามารถสรุปได้ว่าตัวบัณฑิตเองจะเป็นผู้ให้บริการเองโดยมีความถี่ในการให้บริการสื่อการสอนโดยเฉลี่ย 3-9 ครั้งต่อวัน ส่วนประเภทของสื่อการสอนที่มีผู้มาขอรับบริการมากที่สุดอันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ วิดีทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับสื่อการสอนที่ผลิตมากที่สุดสามอันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ และประเภทของสื่อการสอนที่มีผู้มาขอรับบริการน้อยที่สุดอันดับแรก คือ สิ่งพิมพ์ เครื่องฉายภาพนิ่ง สอดคล้องกับสื่อที่มีการผลิตน้อยที่สุดคือ สื่อสิ่งพิมพ์ คนที่มาขอใช้บริการต่อบัณฑิตหนึ่งคนต้องรับผิดชอบบุคลากรโดยเฉลี่ย 6-20 คน ทำงานวิจัยประมาณปีละ 3-4 เรื่อง สภาพปัญหาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ที่ประสบคือ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างไม่เห็นความสำคัญของงานเทคโนโลยีทางการศึกษา

หรืออุตสาหกรรมศึกษา ซึ่งตรงกับประเด็นในการมีส่วนร่วมของบัณฑิตที่ว่าไม่มีส่วนในการวางแผนซึ่งเกิดจากการไม่เห็นความสำคัญของนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษานั้นเอง วิธีการแก้ไขปัญหาก็ประสบจากการปฏิบัติงาน คือ ใช้เท่าที่มีอยู่, หางบประมาณนอกระบบ, ปรีกษาผู้เชี่ยวชาญ, ชี้แจงผู้บริหารโดยตรง, นำปัญหามาวิเคราะห์ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเป็นเวลา 1-8 ปี

ความคิดเห็นที่มีต่อภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

ผู้ที่เข้าศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษาคงคุณสมบัติ ส่วนใหญ่คือ เข้าศึกษาหลักสูตร 4 ปี ในมหาวิทยาลัยสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มีผลการเรียนเฉลี่ย ส่วนใหญ่คือไม่น้อยกว่า 2.5 ทฤษฎีที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการปฏิบัติงาน ควรเพิ่มรายวิชาใหม่ๆ บ้างและควรเน้นปฏิบัติ จากประเด็นทำให้ทางภาควิชาเล็งเห็นว่าควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่จะรับบัณฑิตทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาเข้าไปทำงาน ส่วนทางด้านทักษะที่ได้รับจากหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่เพียงพอใน

การปฏิบัติงาน เพราะรู้และชำนาญเฉพาะด้าน และเทคโนโลยีการพัฒนาอยู่เสมอ ส่วนการนำหลักสูตรการศึกษามาส่งถึง สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่คือ มาก เพราะมีความรู้ดี ได้ปฏิบัติมาก นำมาประยุกต์ใช้ได้ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาควรจัดบริการทางวิชาการแก่สังคมมากที่สุด คือ จัดฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอนแก่ครู-อาจารย์ระดับต่างๆ และควรจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับนิสิตเก่ามากที่สุด คือ จัดประชุมทางวิชาการอย่างน้อยทุกสองปี กิจกรรมสัมพันธ์ที่ควรจัดอันดับแรก คือ จัดประชุมทางวิชาการอย่างน้อยทุกสองปี ประชาสัมพันธ์ข่าวและกิจกรรมของภาควิชาฯ ทางสื่อมวลชนตามโอกาส และจัดชุมนุมนิสิตเก่าโดยมีกิจกรรมทางวิชาการด้วย

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการจัดหลักสูตรการศึกษามาส่งถึง

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะด้านการจัดหลักสูตรการศึกษามาส่งถึง สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีหลายวิชาเอก การเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติมากกว่านี้และการจัดระบบไม่ใช่เน้นเนื้อหา ตรงกับผลการวิจัยของ ธีรวิทย์ รัตนอรุณ (2537) เรื่องสมรรถภาพของนักเทคโนโลยีทางการศึกษา ในยุคสารสนเทศ

ที่ว่า ด้านออกแบบนักเทคโนโลยีทางการศึกษาควรมีสมรรถภาพด้านการออกแบบระบบการสอน มีความสามารถในการประสมประสานเทคนิคทางด้านสื่อ วิธีการทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา สามารถวิเคราะห์คัดเลือกเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการออกแบบการสอนตลอดจนให้คำแนะนำ และตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่บัณฑิตทำงานอยู่เพราะถ้ามีการสร้างระบบความคิดจะทำให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน วิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนของคณาจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาควรมีการวิจัยเกณฑ์พฤติกรรมการสอน (เกณฑ์การประเมิน), ประเมินผลการเรียนเป็นกลางมากกว่าที่ผ่านมา, อาจารย์ทุกคนควรช่วยกันกำหนดแผนการสอนและประเมินผลให้สอดคล้องกัน ด้านอุปกรณ์การสอนและการฝึกปฏิบัติ ควรมีเครื่องมือให้ปฏิบัติมากกว่านี้และมีอุปกรณ์ใหม่ๆ ให้เรียนรู้ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ควรจัดอบรมแก่นิสิตปีละหลายๆ ครั้งในเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ เน้นให้นิสิตมีความชำนาญในเครื่องมือมากกว่านี้แบบทดสอบไม่ครอบคลุมกับทุกอาชีพของผู้ตอบเพราะบางคนทำงานไม่ตรงกับที่เรียนด้านหลักสูตรนั้นควรจะให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ จึงควรปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนบางรายวิชา และ

จัดประสบการณ์ตรงให้นิสิตได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด (ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์, 2531)

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน ระดับปานกลางคือ ความขยันหมั่นเพียรและอุทิศเวลาให้กับงานและความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ไม่ละทิ้งงาน

ความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตระดับมากในเรื่องความกล้าและเต็มใจที่จะรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ระดับปานกลางคือ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนดและปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน และ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

1. ทางภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีให้เพียงพอกับความต้องการของนิสิตและให้มีประสิทธิภาพที่ดีเพื่อให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ

2. ทางภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสาร

การศึกษา ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาในรายวิชาที่สอนให้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. หลักสูตรที่สอนควรเน้นทั้งทางด้านทฤษฎีเพื่อให้นิสิตมีความรู้ความสามารถในการเป็นนักวางแผนและเป็นผู้บริหารในอนาคต รวมทั้งฝึกปฏิบัติทางด้านทักษะควบคู่กันไปด้วย

4. ฝึกนิสิตให้แสดงความคิดเห็นกล้าแสดงออก เพื่อออกไปเป็นผู้นำไม่ใช่ผู้ตาม เป็นการเปลี่ยนแนวความคิดเดิมของบุคคลภายนอกที่มีต่อนิสิตภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

5. ควรมีกล่องรับฟังความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับการเรียนการสอน ปัญหาต่างๆ ที่ต้องการให้แก้ไข เพื่อนำความคิดเห็นและปัญหาต่างๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนในรุ่นต่อไป

6. ควรมีการติดตามผลผู้ที่จบการศึกษาในสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาทุกๆ 5 ปี เพื่อติดตามการดำเนินการเรียนการสอนที่ผ่านมาเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรในสาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

7. อาจารย์ผู้สอนในภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาควรมีการประชุมปรึกษาหารือกันเกี่ยวกับการเรียนการสอนและหลักสูตรของสาขาเทคโนโลยี

และสื่อสารการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อจะได้ปรึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะที่ทำการสอน รวมทั้งจะได้ร่วมมือกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษาอยู่เสมอเพื่อจะได้นำผลมาปรับปรุงหลักสูตรและคุณภาพของบัณฑิตให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ในรุ่นต่อไป โดยศึกษา

ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน เพื่อนร่วมงานของบัณฑิต นอกจากการศึกษาเฉพาะบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้มีประสบการณ์สูงและใกล้ชิดกับการใช้กระบวนการต่างๆ ของหลักสูตรย่อมมีความคิดเห็นต่างๆ ที่ผู้เรียนหรือบัณฑิตอาจจะคาดคิดไม่ถึง ส่วนด้านเพื่อนร่วมงานของบัณฑิตควรใช้กลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนมากกว่าจำนวนบัณฑิต เพื่อผลการวิจัยจะได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

3. ควรจะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับบัณฑิตสาขาเดียวกันจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ

บรรณานุกรม

- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2523). การประเมินโครงการ. วารสารการวิจัยทางการศึกษา (ธันวาคม). 13-30.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติงาน. ม.ป.ป. ชุศักดิ์ เทียงตรง. (2528). เอกสารทางวิชาการหมายเลข 19 การประเมินผล การปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัย คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.
- ณัฐวุฒิ รัตนอรุณ. (2537). สมรรถภาพของนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในยุคสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรอด ไก่แก้ว. (2529). การประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ประจักษ์ ศรีวัฒนพงศ์. (2531). การติดตามผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2528). การบริหารบุคคลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประชุมสุข อาชวบำรุง. (2522). งานมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์พระนคร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2526). การบริหารบุคคลในโรงเรียน. โครงการตำรามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- พนัส หันนาคินทร์. (2513). หลักการบริหารโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พระนคร : วัฒนาพานิช.
- บุญโญ สาร. (2517). การบริหารงานบุคคล. ม.ป.ท.
- บุญโญ สาร. (2516). หลักบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พระนคร :วัฒนาพานิช.

- วิจิตร วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และสุพิชญา ชีระกุล. (2524).
การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร.
สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2526). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดวิศดอริพอยท์.
สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. (2520). จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร
: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษรบัณฑิต.
เสนาะ ดิยาวี, สุปราณี ศรีฉัตรากิมุข และนิยะดา ชูณหวงษ์. (2525).
การบริหารงานบุคคล. (แก้ไขและเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ. : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.
Beach, Dale S. (1980). **Personel : The Management of People at Work.**
New York : Mc Millan Company.
Bottomley, Michael H. (1983). **Personel Management.** Plymouth :
Macdonald and Evan.
Hatch, Raymon N. and Stefire, Buford. (1965). **Administration of Guidance
Service.** New Jersey : Prentice-Hall.
Lenning, Oscar T. (1980). **Needs as a Basis for Acadamic Program
Planning.** New Directions for Institutional Research Acadamic
Planning for the 1980. San Francisco : Jossey-Bass Inc.
Lee, Walter S. (1973). **The Assessment Analysis and Monitoring of
Educational needs.** Educational Technology. (April.1973), p.28.
Shertzer, Bruce. And Stone, Shelley C. (1981). **Fundamentals of
Guidance.** Boston : Houghton Mifflin Company.